

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adódnak vissza.
Hirdetések Árszabály szerint.

Adós fizess!

(K. Ö.) Kereskedők, iparosok és pénzügyintézetek megijedtek a végrehajtási novella rendelkezéseitől és elhatározták, hogy perlik adósaikat, ha azok önszántukból nem fizetnek. Sőt odáig mentek, hogy felszólítják adósaikat tizenöt nap alatt való rendezésre, különben perelnek, a jövőben pedig egyáltalában nem fognak hitelezni.

Hát kérem, azok a kereskedők, iparosok és pénzügyintézetek, akik így gondolkoznak és tesznek, rosszul gondolkoznak és cselekszenek. Mert az a körülmény, hogy a végrehajtási novella pár koronával tágított a létminimumon, vagy az a körülmény, hogy az iparosnak meg kell hagynia a keresetképességet biztosító eszközöket, a mezőgazdának a föld megműveléséhez szükséges felszerelést, csak nem lehet ok arra, hogy adósaikat pereljék. Ellenkezőleg, ezek az intézkedések kivétel nélkül azt célozzák, hogy az u. n. kisember, hivatalnok, iparos és kisgazda, fizetőképesebb legyen. Amennyiben azonban a hitelezők a házi berendezést tekintették fedezeti alapul és perléssel fenyegetőznek, mert a végrehajtási novella a házi berendezést a foglalás alul mentesíti, úgy szeretettel figyelmeztetjük őket, hogy a házi butorzat nagyon ingatag fedezeti alap. Gondoljanak csak az igényperekre, az árverési hiénák eljárására és a végrehajtási eljárás drágaságára és akkor be fogják látni, hogy követelésük a végrehajtás dacára sem nyert fedezetet.

De nevetséges is a hitelezők eljárása. Mert ugyebár a végrehajtási novella hatása alatt azokat az adósokat fenyegetik perrel, akik eddig eleget tettek kötelezettségeiknek. Hát meggondolták-e a hitelezők, hogy mit tesznek? Meggondolták-e, hogy az adósok legnagyobb része úgy rendezkedik be, hogy résztörlesztéssel iparkodik szabadulni adósságától. Már most, ha a hitelezők végrehajtják fenyegetésüket, a dolog vége az lesz, hogy az adósok legnagyobb része meg fog bukni. Ebből azonban kára a hitelezőnek is van. Míg ha az adóst békeben hagyta volna, lassan-lassan hozzá jutott volna követeléséhez. A személyes jellegű hitelnél a hitelfedezeti alap nem a házi butorzat, sem az iparos és kisgazda munkaeszközei,

hanem a fizetési szándék. Már pedig csak nem tételezik fel a hitelezők, hogy a végrehajtási novella behatása alatt az adósok fizetési szándéka megváltozott volna. Ezt csak akkor lehet feltételezni, ha valakinek az észjárása megzavarodott volna.

Mert, úgy látszik, a hitelezők megzavarodtak, magyarán mondva, megbomlottak, mert józan észszel nem lehet a végrehajtások egy oly óriási szüretjét rendezni, mint azt a hitelezők akarják. Nekünk az a nézetünk, hogy a hitelezőket valaki felültette. Kicsoda? Hát bizonyára azok, akik bizonyos irányzatot szolgáló sajtóban megütötték a nagy dobot, hogy veszélyben a haza, akarom mondani a seft. Holott nincs semmi veszélyben. Mert a végrehajtási novella nem akar egyebet, mint a végrehajtásokat korlátozni és a hitelezést egészségesebb alapra fektetni. Tehát kevesebb lesz a végrehajtás és olcsóbb is lesz és a hitelező is jobban megfogja gondolni, hogyan és miképpen hitelezzen.

Kapcsolatosan ezzel az ügygyel még a klerikálizmusnak is kijutott. Hát csakugyan megbomlottak! De erre azután már nincs szavunk.

Az a fenyegetés pedig, hogy a kereskedők a jövőben nem fognak hitelezni, üres fenyegetés. Mert akkor csukják be a boltjukat. Elfogadjuk azonban és nem veszünk hitelbe, ha ők sem vásárolnak hitelbe az osztrák gyárosoktól. A mai hitelrendszer egyenesen ráutalja a fogyasztót a hitel igénybevételére, a kereskedőt pedig a hitelnyújtásra. Ezen egyszerű határozattal változtatni nem lehet. Bármennyire is ráijesztettek a hitelezőkre.

Züllik a szociáldemokrata banda.

A Jakab-becsülettől kezd megundorodni a jobbérzésű munkásság. A banda züllik, a jóízű elem kiválik s marad a könnyebben félrevezethető, az érzékiség révén a Jakabok által könnyebben befolyásolható és ami a fő, könnyebben pumpolható ugynevezett ifju-munkásság csürhéje.

A láthatáron kezdenek reménysugarak mutatkozni, melyből arra következtethetünk, hogy a nemzetfentartó, keresztény munkásság boldogulásának napja nemsokára fel fog virradni. Igen, fel fog virradni az a nap, a melyen a munkásság a többi osztályokat s ezek viszont a munkásságot krisztusi szeretetben ölelik keblükre. E napon a szociáldemokraták ördögi bandájának utolsó tagjai

viesszorgatva rohannak a gyűlölet feneketlen, sötét örvényébe, hogy végleg elpusztuljanak. Franciaország példájából okulhat a munkásság. Ott ma azon elvek uralkodnak, melyeket a vörös Jakabok csürhéje nálunk is diadalra akarna juttatni. Istentelenség, vallástalanság, bitang hazátlanság. A kormány szentségtörők szövetkezése. Mikor ezen állapot kezdett uralkodni, volt is Jakab-ujság-jainknak pokoli öröme.

De ma láthatja a munkásság, hogy a mit nem tettek meg vele Franciaországban, míg a katolikus egyház ellen irtóháborút nem indítottak, azt megteszik ma a szociáldemokrata elvetlen, ingó, roskadozó Franciaországban.

A munkásságból százakat lövetnek le s ezt igzsolhatják saját tanaikkal. Nincs lélek, nincs Isten azt a követelődző munkást a szociáldemokrata elvek alapján joggal tekinthetik hústömegnek, melyet, ha utjában áll az uralomnak halomra lövethetnek. Ugyan melyik állapot tetszik jobban a munkásságnak? A miénk, a hatalmasokkal egyenlő lelkét lát a munkásságban, azt szeretni, megbecsülni tanit, annak óhajait mérlegelni, megfontolni kívánja, vagy a vörösök kormánya, mely az utban álló elvtársat, mint lelketlen tömeget löveti halomra.

Orüljön hát a munkásság a Jakab-banda züllésének, amit a következő adatok igazolnak. Közzöljük a Jakab-banda számát összehasonlító táblázatban az 1907-ik és az idei esztendőkről.

	1907.	1908.
vörös ácsmunkás	50,003	40,605
" borbély	—,591	413
" cipész	6,125	6,086
" építőmunkás	24,757	16,387
" festő	3,269	2,128
" földmunkás	24,000	21,910
" vasutimunkás	16,401	13,286
	125,146	94,815

Egy év alatt 30,331 munkás utálta meg a vörös bandát. Hasztalan kesereg a „Nép-szava”, a megérdemelt undor erőteljes megnyilatkozása bandájuk züllése.

A husdrágaság.

A hatósági mézszárszék részére szerdán délután vágnak s csütörtökön reggel, a régi gimnáziumban ismét megnyílik a hatósági mézszárszék.

A mézszárosok pedig olyképen viselkednek, hogy erélyesebb akciót kell ellenük az egész társadalomnak indítania s a hatósági mézszárszék mellett haladéktalanul szövetkezeti mézszárszékot kell állítania.

Amióta a sztrájkjélelt rendezték, s a mióta életbe léptették az új husvágási szabályrendeletet, azóta a következőköt állapíthatjuk meg részben tapasztalatból, részben a hozzánk érkezett panaszos levelekből:

A husvágási szabályrendeletet nem tartják meg. Es jaj annak, aki a huspicacon erre a szabályrendeletre hivatkozik. A káromkodások egész raja zudul a fejére. Fül-tanui voltunk s egy panaszos levél tanuskodik állításunk igazsága mellett.

valaki a saját gyermekét adja el, de azok nem voltak a részleteiben olyan rettenetesen borzasztók mint ezé. Weith Marcel például rendes könyvet vezetett arról, hogy leánya mennyit keresett. Abból a könyvből kitűnik, hogy 44.000 koronát adott át a szerencsétlen „Mici grófnő” bestiális atyjának.

Hát jól van, kérem, Weith Marcel jó helyen van a bécsi törvényszék majd elbánnik vele — s reméljük, hogy büntetése példás lesz. Azonban kérem, akár Weith Marcel, akár nem Weith Marcel a kerítő, ezeknek a Weithéknek vannak büntérsai is — akiket épen olyan kiméretlenül lecsukátnék, mint a Weith Marcelékat. Ezek a büntérsak pedig azok az urak, akik „Mici grófnőnek” a 44.000 koronát adták. A tárgyalás során kitűnt ugyanis, hogy ez a szerencsétlen leány minden egyes eset alkalmával sirva panaszkodott, hogy ő csak atyja kényszerítése következtében teszi, amit tesz. És kérem szeretettel az erkölcs, a becsület nagyobb dicsőségére nem akadt egyetlen egy férfi sem, aki zsebre dugta volna pénzét és a rendőrséget figyelmeztette volna, mert ha csak egy férfi akadt volna a sok közül, úgy Mici grófnő ma is élne és meg is lehetett volna menteni a tisztességes életnek. De hát nem is mindenki férfi, aki annak tartja magát és azt is tudjuk, hogy nő még férfi nélkül sohasem lehetett beestelen . . .

Halálos kimenetelű kutyamarás.

— A veszettség áldozata. —

Egy megdöbbentő eset részleteit kutatja most a nagybecskereki rendőrség. Az eset perspektívát nyit szomorú közegészségügyi állapotainkról, mert a legnagyobb mértékben leverő az a tudat, hogy egy kulturvárosban valaki veszettség következtében siralmasan elpusztuljon úgy, hogy csak az utolsó pillanatokban konstatálják a tulajdonképeni betegségét, két hónapi orvosi gyógykezelés után.

Az eset részletei a következők:

Eppen két hónappal ezelőtt történt, hogy Czveity Drágáné nagybecskereki lakosnő az udvarán lánccal lekötött kutyájának egy darab kenyeret adott. Abban a pillanatban, amikor a kutya fel akarta falni a kenyeret, egy az udvaron kószáló kacsaszintén nekiment a kenyérdarabnak. A kutyát persze módfelett felháborította a kacsának tolakodó szemtelensége és egy harapással ketté törte a szárnyas gerincét. Ezért viszont a háziasszony haragudott meg a kutyára és verni kezdte. Verés közben a kutya megharapta a gazdasszonyát csuklón. Ekkor Czveityné sebével egy ottani orvoshoz ment, a ki kenőcsöt rendelt a sebre. A seb időközben meg is gyógyult, néhány nap előtt azonban az asszony veszettségi tünetek között megbetegedett. Betegágyához ekkor elhívtak egy másik orvost, de az orvosi interjúmentés most már késő volt, folytonos dühöngések között, tegnap délután 3 órakor veszettség következtében meghalt.

Most azután különböző kérdéseket lehet feltenni a közegészségügy köréből. Miért nem állapították meg, hogy az a kutya, a melyet gazdája közben agyonvert, egészséges volt-e vagy beteg? Miért nem tett maga a sértett, illetőleg annak kezelőorvosa feljelentést a rendőrségnél? Miért kellett ennek az asszonynak egy városban, hol minden eszköz rendelkezésére áll — ilyen nyomorultul elpusztulnia? Es így tovább . . .

SPORT.

< „Bácska” football mérkőzése.

Nagy érdeklődés nyilatkozott meg a „Bácska” Szabadkai Athletikai Klub vasárnapi mérkőzése iránt. A Klubban már igen sok jó játékos nevelődött, akik azonban nem bírtak szerepelni, mert a második csapat szerepeltetésére nem volt alkalom.

Most az A és B csapat mérkőzésében sok új játékos fog bemutatkozni a közönségnek, a végleges csapatösszeállítást vasár-

napi számunkban fogjuk közölni. A mérkőzés kezdete pont hat órakor lesz. Búlépti díj: ülőhely 40 fillér, állóhely 20 fillér. Kényelmes ülőhelyről a Klub vezetősége gondoskodik.

Egész Délmagyarország legkedveltebb, kéz- és arcbőr-finomítója a LEHRER-féle

ERZSÉBET-CRÉM,

mely a bőrt 2-3-szori bekenés után bárszínűvé és üdévé teszi. Nem zsíros s ennél fogva nappal is használható. **Pörselemek, bőrperelemek és bőrkiltések** ellen utóérhetetlen szer. Egy tégely ára 1 korona. 6 tégely rendelésénél bérmentesítés. Minden dobozban használati utasítás. 484-74-2

Kapható:

LEHRER ALFRÉD gyógyszerárában
KULA (Bácsmegeye).

KÖZGAZDASÁG.

**** Vármegyei tejszövetkezetek eredménye.** Az országos tejgazdasági felügyelőség összeállítása alapján Bácsbodrog vármegye területén a múlt 1907. évben összesen 36 tejszövetkezet működött 4776 taggal. A tagok összesen 7221 darab üzlet-résszel bírtak. Beszállítottak 4.799.479 liter tejet, készítettek 133.155 kiló vaját és összbevételük 581.097 koronát tett ki.

A Szabadkai Kereskedelmi és Iparbank 1908. évi július havi forgalmi kimutatása:

Pénzkészlet:

a múlt hóról	kor.	53506-19
Bevétel e hóban		110997-25
	Összesen	116348-44
Kiadások e hóban		1137671-86
Maradvány		25431-68

Betétek könyveikére:

Állag a múlt hóról		1855190-24
Betételek e hóban		185853-07
	Összesen	2041043-31
Kivételek e hóban		174431-
Maradvány		1866612-31

Előlegezés:

Állag a múlt hóról		38889-
Előlegeztetett e hóban		1642-
	Összesen	40531-
Visszafizetett e hóban		1072-
Maradvány		39459-

Leszámitolás:

a) Bankszerű váltók:

Állag a múlt hóról	kor.	815591-21
Leszámitoltatott és visszleszámitoltatott e hóban		589645-72
	Összesen	1405236-93
Visszafizetett e hóban		570353-26
Maradvány		834883-67

b) Hiteltulajdonosi váltók:

Állag a múlt hóról	kor.	35395-
Leszámitoltatott e hóban		9070-
	Összesen	44465-
Visszafizetett e hóban		9140-
Maradvány		35325-

c) Kezességi és betáblázott kötvények:

Állag a múlt hóról	kor.	704109-31
Kiadott e hóban		12400-
	Összesen	716509-31
Visszafizetett e hóban		26637-72
Maradvány		689871-59
	Összes forgalom	3.387.452-84

Mucsy György, Horvátovits Ernő,
v. titkár. főkönyvelő.

Aubermann Miklós,
pénztárnok.

Uj törvénykönyv!

A szeszadóról

valamint a szesztermeléssel együttesen készített sajtolt élesztő megadóztatásáról, ugyszintén a szeszkontingens megállapításáról és annak felosztásáról, Jegyzetekkel, utalásokkal és magyarázatokkal.

Ára 4 korona.

Kapható: HEUMANN MÓR könyvkereskedésében
SZABADKÁN.

REGÉNY.

KLEOPATRA.

15

Boris a lehető legjobb ember volt; de ez már engedetlenség. Asztal gondolva, hogy csalódott, pusztá szemekkel tekintett az előbbi irányba és ismét csak hadsegédjét ismerte föl. A látcső nem caalt.

A harag remegtette meg tetőtől talpig. Valami megmagyarázhatatlan talán Kleopatrának, aki mindent látott és talán kitalált, ijedt mozdulata, figyelmeztette Kamuczin. A hadsegéd észrevette, hogy ura és parancsolója sietve hagyta el a páholyt.

— Meglátott; elveszttem. Ez volt első gondolata. Meg vagyok mentve, volt a második villámként támadt gondolat.

Az álló nézőközönség között utat törve, kirohant a cári család tagjai részére fentarított előcsarnokba. Boris szolgálja ott várakozott, szőrmével bélelt nehéz köpenyében. Ilyen egyenruhát viselnek a tábornokok katonaszolgái is, s az udvar tagjai akkor használták alkalmozataikkal, ha ismételten akarnak maradni.

— Felsőbb parancsra, szóló Kamuczin a megrohant szolgálhoz, levéve válláról a köpenyt, kikapva kezéből a sapkát, menj a köpenyemért és hozd haza a palotába az én szánkómon. Siess.

A meglepetésében még mindig ámuló szolgál épen azon pillanatban rohant el, amikor a nagyherceg megjelent.

— A szánomat, szóló röviden.

Kamuczin, sapkáját szemére huzva, előre sietett és harminc másodperccel később a szánkó a Krestovski sziget palotája felé röpült.

Az utat hihetetlen rövid idő alatt tették meg; csak egyetlen körülmény okozott néhány pillanatnyi idővesztést: a nagyherceget nem várták ilyen korán, a kapu tehát zárva volt. A szolgál leugrott, az őrséget szelítette, s buzgalommal rohanva előre, ahelyett, hogy a szánkó hátuljára tért volna vissza, rövidebb gyalogösvényen sietett a palotához.

A párolgó, s a rájuk fagyott zuzmarától csillogó lovak megálltak a széles bejárat alatt. A nagyherceg gyorsan leugrott, felszaladt az öt vagy hat márvány lépcsőn, s a menyezetről csüngő lámpák fényénél megpillantotta Kamuczin, aki egyenruhában, fődellen fővel, tiszteletteljesen várta megérkezését.

A találkozás annyira váratlan volt, hogy Boris, minden nagyherceglétére is megdermedt a bámulattól.

— Te vagy? kérdé leplezetlen együttyiséggel.

— Igen, czári fenség.

Boris belépett a palotába, ledobta a köpenyét, s dolgozószobájába lépett. A fegyverek az asztalon voltak, úgy amint ő hagyta, párolgó tea várta a táncán. Levette keztyűit és hadsegédével szemközt állva, így szólalt meg:

— Hallgass meg. Te velem egyidőben a Mihályszínházban voltál. Megszegted a parancsomat, sőt ami több, meg is akartál csalni, tudod mibe kerül a velem való játék. De azért megbocsátok, mert a csiny jó; de meg kell mondanod, hogyan érkeztél nálamnál előbb haza.

Kamuczin lehajtott fővel hallgatott; észrevétlenül nyerte vissza rendes magatartását beszéd közben:

— Nagyon egyszerűen. Fenséges uramnak néhány pillanatig várakoznia kellett a kapunál, s ezen idő alatt megelőzhettem.

— Megesalsz! türelmetlenkedett a nagyherceg. Mőgöttem nem jött szánkó, legalább tiszter is visszafordultam, hogy erről meggyőződjem.

— Tudom, fenséges uram.

— De hát hol voltál?

— Fenséged inasának az egyenruhájában; fenséged mőgött állottam; fenséged hozott magával.

(Folyt. köv.)

A mióta nem volna szabad nyomtatékot adni, azóta esontot adnak husba és a hust adják nyomtatéknak. Es aki tiltakozik, az akár ne is vállalkozott volna husvevése.

A belső részeket husnak mérik ki, s könyörületlenül egy kis nyomtatékot dobnak rá husból. Tiltakozni, szabályrendeletre hivatkozni tilos.

De a szabályrendelet egyetlen intézkedése sincs betartva. Hol vannak kitéve a husárak? Sehol.

A fő pedig az, hogy mindezt végig nézik a rendőrök, a hatóság közegei, s hogy a káromkodásokból nekik ki ne jusson, inkább odább állnak.

Igy fest Szabadkán az új husvágási szabályrendelet.

A főkapitány urat kérjük, szíveskedjék ezekről az igazságokról meggyőződést a husvágási szabályrendeletnek pedig érvényt szerezni.

Hogy mindennek ellenére is a hus drágább, mint volt, ezt a nagyközönség keservesen érzi. Husolcsóság, szabályrendelet érvényesülés, jöjjenek el a te napjaid, mert ha nem, mozgalom indul meg a szövetségi mérszárszék felállítására érdekében.

Kiállítás és lóverseny.

A horgos-kamarási gazdasági egyesület 1908. évi augusztus hó 15-én tenyészállat és kisertermékek díjazásával és versenygömbölvéssel kapcsolatban Kamaráserdőn lóversenyt rendez a szegedi 5-ik honvéd gyalogezred zenekarának közreműködésével.

1. Futam. Egyesületi verseny, négy éves és idősebb lovak számára. Távfolság 2000 méter. I. díj 100 korona, II. 50 korona. Nevezési díj 10 korona.

2. Futam. Mezőgazdák versenye egy-letli tagok részére. Távfolság 1600 méter. I. díj, elnöki díj 50 korona, II. díj emléktárgy. Nevezhető minden ló, korra valló tekintet nélkül.

3. Futam. Tisztiverseny. Távfolság 2000 méter. I. díj, hölgyek díja, II. díj, hölgyek díja.

4. Futam. Altiszti verseny. I. díj, emléktárgy, II. díj egyleti díj, III. díj egyleti díj.

5. Futam. Vadászverseny huszárak számára. I. díj alelnöki díj, II. díj alelnöki díj, III. díj alelnöki díj.

6. Ugetőverseny. Magán kettős fogatok számára. Távfolság 4000 méter. I. díj emléktárgy II. díj emléktárgy.

7. Ugető verseny. Magán egyes fogatok számára. Távfolság 4000 méter, díj: emléktárgy.

Versenygömbölvés kezdette délelőtt 9 órakor, díjak emléktárgyak. Tenyészállat díjazás délelőtt 11 órakor. A lóverseny kezdete délután négy órakor.

Nevezések elfogadtatnak Fodor Miklós egyesületi titkárnál Horgoson, folyó évi augusztus hó 13-án déli 12 óráig. Helyárak: páholy 6 személyre 8 korona, ülőhely I. sor 1.60, II. sor 1.40, III. sor 1.20, IV. sor 1 korona, állóhely 40 fillér, mely már Kamaráserdőbe való belépéskor fizetendő. Páholy vagy ülőhelyek váltásánál ezen belépőjegyek beváltatnak. Köröndjegy 2 korona. Jegyek előre válthatók Traub B. és Társánál Szegeden és Müller Jánosnál Horgoson.

A tenyészállatok és ipartermékek bírálata délelőtt 11 órakor tartatik meg.

H I R E K.

Tájékoztató.

Augusztus 15. Lóverseny, állatdíjazás Kamaráson.

Augusztus 19. A Petőfi-ásztaltársaság táncmulatsága.

— **A kalocsai keresztény szociálista építőmunkások** gyűlést tartottak augusztus 2-án, vasárnap délután 3 órakor saját helyiségükben. Dr. Révay Tibor érseki titkár nyitotta meg a gyűlést és a szót átadta Varga Pál központi kiküldöttnek, aki beszédet intézett a tagokhoz. Azután dr. Révay

Tibor magyarázta meg a tagoknak, hogy micsoda fontossággal bír a szervezkedés a szegényebb néposztályra. Az építőmunkások gyűlése után a szabómunkások tartottak gyűlést Botanyay Lajos elnöke mellett.

— **Nagylelkű adomány.** Dr. Mayer Béla püspök nr öméltsága 4000 koronát küldött az érseki hatóságnak azzal, hogy 2000 korona a Tanítók Háza alapítványát gyarapítsa, a többi pedig az érseki hatóság rendelkezése szerint különböző célokra fordítassék. Az érseki hatóság 2000 koronát átadott a Tanítók Háza alapjának, 500 koronát az Irgalomháza javára, 500 koronát péterfilléreként a Szentséges Atyának, 250 koronát a Szent-István-Társulatnak, 250 koronát a Szent-László-Társulatnak, a többi missiókra fordította.

— **A Weinhut gyár sztrájkja.** A Weinhut-féle gyár sztrájkjában ma jelentették be a munkások a sztrájknyilatkozatát. A sztrájk oka durva bánásmód, melyben a tulajdonos és az üzletvezető részéről részesültek. Tisztességes bánásmódot kérnek, amit megérdemelnek, hisz a gyár óriási szubvenciót kap az államtól. A betegsegélyzőnek nem csak a felét, hanem az egészet levonták évek óta. Ennek megszüntetését és hattól-hat óráig tartó munkaidőt kívánják. A munkások követelése tehát teljesen jogos. A békéltetés ma este hét órakor lesz.

— **Ásatások Bácsban.** Karácsonyi János, jelenleg élő történéseinknek tán legnagyobbja, Bácsban jártában fölívta a plébános figyelmét az u. n. török-fürdő környékének történeti jelentőségre. Evetovics János plébános indítványára a bácsmegeyi történelmi társulat el is határozta, hogy nevezett helyen ásatásokat végeztet. A kalocsai érsek az ásatásokhoz megadta az engedélyt.

— **Felfüggesztett jegyzők.** Zomborból jelentik: Vojnits István, Bácsmegeye alispánja tegnap különböző szabálytalanságok miatt felfüggesztette Obecse község két jegyzőjét, Milyi Izidor főjegyzőt és Gavanszky Milos adóügyi jegyzőt, míg Tafits István közigazgatási bíró és Zsvikovits Danilo pénztáros ellen fegyelmet rendelt el.

— **A nemzeti bank.** Háromszék vármegye táviratilag arra kérte az országgyűlést, hogy 1911. január elsejére létesítse a nemzeti bankot s annak ügyét már most készítse elő. A vármegye ezt a feliratot támogatás végett elküldte Szabadka törvényhatóságához is.

— **A szilberek iskolaugy.** Hosszu, áldatlan küzdelemnek vetett végett a kultuszminiszter folyó évi 75082. számú rendelete. Mióta Szilberek községe 1904-ben megtagadta a római katolikus iskolák fejlesztését s 1906-ban azok fentartását is, azóta a hitközségnek kellett gondoskodnia a négy tantermű rk. iskola fentartásáról. Az iskolaszék a törvényes módon ki is vetette az iskolaadót a hívőkre. Am a szilberek jegyzőnek s hozzá méltó társainak a katolikus iskola szálka volt a szemökben. Megindították ellene a harcot s kijelentették, hogy addig nem nyugszanak, míg Szilberekben csupa községi iskola nem lesz. Am a kath. iskolaszék állta a maga igazát, megdönthetetlen jogi érvekkel bizonyította eljárásának helyességét, s amíg az ügy végigjárta az összes fórumokat, addig a templompénztárból fedezte az iskolafentartási költségeket. Már a vármegyei közigazgatási bizottság is igazat adott az iskolaszéknek, határozatait most helybenhagyta a kultuszminiszter is. Le vannak leplezve azok az igazgatók, kik a kath. hívőket lebeszéltek az iskolaadó fizetéséről avval az indokolással, hogy nincs az a hatalom, mely az iskolaszék által kivetett adót behajtsa. Majd megmozdul most a hatalom. A kat. iskolaszék már-már lankadó tagjaiba visszatér a lelkesedés, amikor hosszu türelmőknek gyümölcsét látják. Szilberek hitközsége mutassa meg, hogy katolikus iskoláért vívott harcában igazán megéledt s ezentul csak mosolygja meg a békebontók fondorlatos munkáját.

— **Uj lap Szabadkán.** Augusztus hó folyamán „Jelen és Jövő“ cím alatt Szabad-

kán Maeskovics Titusz, építész mérnök f-aléls szerkesztésével és az ő kiadásában új havi folyóirat jelenik meg.

— **A gázgyár ünnepe.** Vasárnap este a gázgyár egész személyzetének kedves, családi ünnepe volt. A személyzet a gyár igazgatóját, akihez jól kiérdemelt szeretettel ragaszkodik, névnapja alkalmából üdvözölte. Seereiner Alfonz igazgató megköszönte a jóleső megemlékezést s az egész személyzetet vendégül látta. A lakoma mindvégig a tisztelet és kölcsönös szeretet megnyilatkozása volt.

— **Áthelyezések.** A zombori magyar kir. pénzügyigazgatóság kerületében áthelyezettek a szemlések közül: Nemesszeghy Endre Zentáról Ujvidékre, Fodor Zoltán Magyarakanizsáról Titelre, Basch János Szenttamásról Bácsalmásra, Franyó János Bácsalmásról Szenttamásra, Altschuch Obecseről Bácsba és Baranyai József Zsablyáról Magyarakanizsára; a fővigyázók közül: Gärtner Géza Bácsból Zsablyára szakaszvezetőnek, Papp Albert Szabadkáról Zomborba, Vidakovic Lőrinc Zentáról Hódságra, Deák Lajos Hódságról Obecserre és Forró Mihály Kuláról Zomborba, a vigyázók közül: Fülöp Lajos Szabadkáról Bácsalmásra, Tatár András Bácsalmásról Apatinba, Juhász Antal Zsablyáról Szabadkára és Jung János Apatinból Szablyára.

— **Vásárok.** Kalocsán augusztus 9. és 10., Zentán augusztus 16. és 17-dikén.

— **Pályázat.** Zombor város törvényhatósági bizottsága pályázatot hirdet a város belterületének háromszöges és részletes felvételére. Az ajánlatok szeptember 29-ig nyújtandók be.

— **Hangverseny Ószivácon.** Ritka élvezetben lesz része Ószivác községnek 1908. augusztus 9-én. Almásy Miklós, a futaki római katolikus plébánia adminisztrátora, Liszt Ferenc jeles tanítványa, mesterének XIV. rapszódiját fogja eljátszani. A hangversenyt a kalocsai tanítók háza javára rendezik. A gazdag műsort ideiktatjuk. 1. Nyitány. Zongorán játszik: Löbl Leona és Frádl Endre. 2. Szépfaludi Odön „A menyasszony“ című magánjelenetét elmondja Löbl Olga — maga is menyasszony. 3. Gaál Ferenc. Magyar rapszódia. Zongorázza: Frádl Andor. 4. Prónai Antal Szentgáli Gyula melodramáját szavalja: Pevny Ferenc, zongorán, tárogatón, csellón kísérik: Vogl Pál, Glöckner Károly és Mayer Rezső. 5. Peterdi Sándor. A haragos feleség. Magánjelenet. Elmondja: Mohácsy Béláné. 6. Horváth Géza Magyar ábránd. Zongorázza: Eimann Dóra. 7. Schuman Román. Oboán játsza: Glöckner Károly, zongorán kíséri: Frádl Endre. 8. Cselló szóló. Játsza: Mayer Rezső, zongorán kíséri: Vogl Pál. 9. Liszt Ferenc XIV. Rapszódia. Zongorázza: Almásy Miklós. — A hangverseny Weisz Benő tágas helyiségekben fog lefolyni. — A hangversenyt tánc követi.

— **Betöréses lopás.** Kálmán Ferenc panaszt emelt a rendőrségnél, hogy tegnap ismeretlen tettes behatolt zárt lakására s ott a zárt szekrényt feltörve, belőle tíz koronát elloptott. A rendőrség megindította a nyomozást s a tettest Kálmán Ferenc lakójának, Lesnyák Mihálynak személyében kiderítette.

Krónika.

Ugorka saison lévén, a riportereknek ugyancsak kemény munkát kell végezniök, hogy akárhonnán, de szenzációt teremtsenek elő. Az utolsó napokban azonban ettől a kemény munkától megmentette a riportereket egy bestia a kinek az emberek között Weith Marcell volt a neve.

Ez a minden emberi méltóságából kivetkőzött féreg nem tett egyebet, mint áruba bocsájtotta, a piacra lökte szép leányának testét és a befolyt összegből ő, meg hozzá teljesen méltó élete párja uriasan elégedtek.

Szomorú dolog de igaz, hogy ilyen emberhuskereskedők voltak és vannak, és olyan esetre is könnyen visszaemlékszem, hogy

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a m. t. vevőközönségnek szíves tudomására adni, hogy **özv. Maurer Károlyné-féle** női divatkalap-üzletét megvettem és amely üzletet Weinhut Adolfné házába helyeztem át (Batthyány-utca, gőzfürdő épület mellett) ahol is a kor megfelelő igényei szerint rendeztem azt be.

Olcsó áron üres női szalmakalap-formák kaphatók.

→ Női- és gyermeksport diszes nyári kalapok. ←

Amidőn ezt tudtára adom a nagyérdemű közönségnek, kérve szíves támogatásukat.

Teljes tisztelettel

486-3-2

Magassy Gizella.

Évi 30,000 korona forgalmu

•fűszer- és vegyeskereskedés•

más vállalat miatt

azonnal eladó

mellékhelyiségekkel és lakással,
olcsó lakbér. 482-5-3

Tudakozódhatni lehet **Szőllősi Vágó Jánosnál**, VII., Vágóhid-utca 230. sz.

NŐI FELSORUHA VARRÓ ÉS SZABÁSZATI TANFOLYAM.

Alulírott ez uton is értesitem a tisztelt szülőket, hogy **1908. évi szeptember hó 1-én kezdődő — 10 havi tartamu — Szabadkán, IV. kör, Mátyás-utca 46-ik szám alatti lakásomon**

női felsőruha varró és szabászati tanfolyamot tartok az alábbi feltételek mellett:

1. A tanfolyam kezdete 1908. évi szeptember hó 1-én leendő és tart 1909. évi június hó 30-ig, melynek megszakítás nélkül való elvégzése kötelező.

2. Beiratkozni lehet a tanfolyamra 1908. évi augusztus hó 20-tól kezdve lakásomon naponta délelőtt 8-10 óráig és délután 4-6 óráig.

3. A tandíj 120 korona, melynek fele a beiratkozás alkalmával, másik fele 1909. évi február hó 1-én fizetendő. Azon növendék, aki a tanfolyam első két hónapján át résztvett a tanfolyamon, a második félévi tandíjat az esetben is megfizetni köteles, ha a tanfolyamról — igazolt betegség esetét kivéve — elmarad.

4. A növendékek a női ruha varrás, díszítés és szabásban gyakorlati teljes kiképzést nyernek, s alulírott a tanfolyam végén alkalmat fog nyújtani a szülők és érdeklődőknek arra, hogy a növendékek kiképzéséről meggyőződjenek.

5. A tandíj a 10 hónapi tanfolyam minden hétköznapján délelőtt 8-11 óráig és délután 2-4 óráig tart.

A mélyen tisztelt szülők és gyámok nagyrabecsült érdeklődését és támogatását kéri

Szabadkán, 1908. július hó 7-én

465-15-5

özv. Kammerer Félixné.

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és Kereskedőket.

Abrasicsh Mihály

bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 83.

Dániel A. József

cserépkályharaktára. Szabadka, VI., Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete, Ivandékits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése. Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefon, szám 371. Legelőbb bevásárlási forrás.

Filoy Jenő

könyv- és papirkereskedő. Szabadka, I., Damjanich-utca 106.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fuschek Mária

virágkereskedő. Szabadka, I., Egressy-utca 23. szám.

Gálik János

bádogosmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereskedése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzsi

női kalapárus. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22.

Mészáros Gábor utódai Blaboly és Társa

vaskereskedő. Szabadka, VI., Deák-utca 15. Telefonszám 72.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Morvai Antal és Novák Mihály

motorerőre berendezett márvány-, mozaik- és cementáru-gyára. Szabadka, (VIII. kör, Erzsébet-utca, a vasuti indóházzal szemben).

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Turbók József és Társa

egyenruha készítő és polgári szabó. Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.

Lapunk kiadóhivatalában kapható:

A FALU SZÉPE.

Angol regény 2 kötetben.

Irta: **M. B. CROKER.** Fordította: **DUGOVICH IMRE.**

Ára a két kötetnek bérmentes
küldéssel 1 korona.

Kereskedők

részére szükséges pénztári bárcák 100 lappal, számozva és fűzve 100 darab 16 kor.

Jegyzékek

oégfelirat nélkül 100 darabonként 30 filléért kap. : : : hatók a : : : Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezetnél IV., Rákóczi-utca 20.

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: **Hiersch Ágoston.**

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körmöczy Ernő zamatos szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi literatúránkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden katolikus könyvei közt, legyen az ifju vagy felnőtt.

Ára fűzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat
mint szövetkezetnél Szabadkán.

Maklatur

papiros

100 kiló

12 korona

kapható lapunk kiadóhivatalában Rákóczi-utca 20.

Izzadás ellen

Ártalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény, bűzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít.

Egy nagy tégely 1 kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Reform-kenőcs.

Kapható: **Ifj. Illés Antal** gyógyszerésztárában Szabadkán.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyoradáiban.